

Innst. S. nr. 217

(2005-2006)

Innstilling til Stortinget fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Dokument nr. 8:68 (2005-2006)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud og Øyvind Halleraker om dispensasjon fra yrkestransportlova for personer over 70 år

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende forslag:

I

Stortinget ber Regjeringen gi dispensasjon fra lov om yrkestransport § 37 a til personer som er fylt 70 år, og som oppfyller kravene for å ha kjøreseddel. Personer som er fylt 70 år, beholder sin kjøreseddel for inntil 1 år av gangen så lenge man oppfyller kravene for å ha kjøreseddel. Dersom særlige helseforhold skulle tilsi det, skal perioden som kjøreseddelen er gyldig for settes kortere.

II

Stortinget ber Regjeringen på bakgrunn av det arbeidet som pågår for å evaluere lov om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova), fremme forslag for Stortinget snarest mulig."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Eirin Faldet, Svein Gjelseth, Irene Johansen, Stein Knutsen, Tor-Arne Strøm og Truls Wickholm, fra Fremskrittspartiet, Bård Hoksrud, lederen Per Sandberg og Arne Sortevis, fra Høyre, Øyvind Halleraker og Trond Helleland, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland, fra Kristelig Folkeparti, Jan Sahl, fra Senterpartiet, Eli Sollied Øveraas, og fra Venstre, Borghild Tenden, viser

til vedlagte uttalelse datert 22. mai 2006 fra Samferdselsdepartementet ved statsråden i saken.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at yrkestransportloven § 37 a) tredje ledd setter den øvre aldersgrensen for kjøreseddel til 70 år. Flertallet viser til at en øvre aldersgrense for å inneha kjøreseddel dels er begrunnet med generelle trafikksikkerhetshensyn og dels med det ansvaret en yrkessjåfør har for sine passasjerer.

Flertallet mener trafikksikkerhetshensyn alltid må veie tungt.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, mener videre at det er klokt å opprettholde forskjellen mellom førerkortbestemmelsene og kjøreseddelbestemmelsene på grunn av passasjeransvaret. Dette flertallet er enig med statsråden når hun skriver at det forventes at myndighetene har gjort avveininger som sikrer passasjerenes sikkerhet innenfor offentlig transport, og at det stiller seg annerledes når det gjelder privat personbiltransport, hvor passasjerer som oftest kjenner bilføreren og kan vurdere situasjonen og eventuelt avstå fra å følge med en eldre bilfører.

Dette flertallet er enig med forslagsstillerne i at hensynet til tilrettelegging for seniorerne i arbeidslivet er viktig. Dette flertallet viser til statsrådens uttalelse om at hun så snart som mulig vil komme tilbake til Stortinget om saken med eventuelle forslag til endringer.

Dette flertallet har ellers ingen merknader og foreslår å legge dokumentet ved protokollen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil peke på at dagens lover og regler gjør det mulig for personer som er fylte 70 år,

fortsatt å drive passasjertransport dersom man da velger å ikke ta betalt for transporten. Samtidig kan man ta betalt for persontransporten i det øyeblikket man kjører over grensen til et EU-land. Dette fordi man da forholder seg til EU-regelverket som ikke har noen øvre aldersgrense. I tillegg til dette kan sjåfører som er fylt 70 år og som for eksempel har et svensk kjørekort kjøre i Norge og ta betalt for denne persontransporten.

Disse medlemmer mener også at det er store brudd i argumentasjonen i forhold til trafikksikkerhetsperspektivet når eldre sjåfører som har fylt 70 år, kan kjøre og ta seg betalt for dette når man kjører trailere med vekt helt opp i 56 tonn, uten at dette er i strid med lovverket.

Disse medlemmer har merket seg at Vegdirektoratet er positiv til å kunne gi individuell dispensasjon fra den øvre aldersgrensen på bakgrunn av en vurdering av vedkommendes helsetilstand. Disse medlemmer vil derfor fremme forslag om en ordning med mulighet til å gi dispensasjon for personer over 70 år. Dette slik at de som oppfyller kravene til kjøreseddel, også får beholde denne i inntil ett år av gangen etter fylte 70 år.

Disse medlemmer foreslår:

"I

Stortinget ber Regjeringen om å utvide muligheten til å gi midlertidig dispensasjon fra lov om yrkestransport § 37 a slik at personer som er fylt 70 år, og som oppfyller kravene for å ha kjøreseddel beholder denne også ut over fylte 70 år. Kjøreseddelen beholder for inntil ett år av gangen, så lenge man oppfyller kravene til denne. Dersom særlige helseforhold skulle tilsi det, skal perioden som kjøreseddelen er gyldig for settes kortere. Dispensasjonen gjelder frem til endringer i loven er endelig behandlet i Stortinget.

II

Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag til endringer i yrkestransportloven § 37 a for Stortinget. Dette for å få en permanent ordning som sikrer at personer over 70 år, på bestemte vilkår beholder sin kjøreseddel for inntil ett år av gangen."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at yrkestransportloven § 37 a) tredje ledd setter den øvre aldersgrensen for kjøreseddel til 70 år. Disse medlemmer viser til at begrunnelsen for en øvre aldersgrense for å inneha kjøreseddel, dels er begrunnet med generelle trafikksikkerhetshensyn og dels med det ansvaret en yrkessjåfør har for sine passasjerer. Disse medlemmer er enig i at trafikksikkerhetshensyn alltid må veie tungt når det gjelder tryggheten til passasjerene.

Disse medlemmer viser til at svært mange eldre mennesker som både er friske og som ønsker å fortsette å arbeide også ut over fylte 70 år, ikke har mulighet til

dette innenfor dagens lovverk. Dette ut i fra hensynet til passasjerene.

Komiteens medlem fra Venstre er enig med forslagsstillerne i at hensynet til tilrettelegging for seniorerne i arbeidslivet er viktig. Dette medlem viser videre til at dagens ordning oppfattes som diskriminerende for en del seniorer som ønsker å delta aktivt som yrkessjåfører.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å vurdere yrkestransportloven § 37a med tanke på større fleksibilitet for personer som har fylt 70 år med hensyn på å inneha kjøreseddel."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 1

I

Stortinget ber Regjeringen om å utvide muligheten til å gi midlertidig dispensasjon fra lov om yrkestransport § 37 a slik at personer som er fylt 70 år, og som oppfyller kravene for å ha kjøreseddel beholder denne også ut over fylte 70 år. Kjøreseddelen beholder for inntil ett år av gangen, så lenge man oppfyller kravene til denne. Dersom særlige helseforhold skulle tilsi det, skal perioden som kjøreseddelen er gyldig for settes kortere. Dispensasjonen gjelder frem til endringer i loven er endelig behandlet i Stortinget.

II

Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag til endringer i yrkestransportloven § 37 a for Stortinget. Dette for å få en permanent ordning som sikrer at personer over 70 år, på bestemte vilkår beholder sin kjøreseddel for inntil ett år av gangen.

Forslag fra Venstre:

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen om å vurdere yrkestransportloven § 37a med tanke på større fleksibilitet for personer som har fylt 70 år med hensyn på å inneha kjøreseddel."

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:68 (2005-2006) - forslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud og Øyvind Halleraker om dispensasjon fra yrkestransportlova for personer over 70 år – vedlegges protokollen.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 8. juni 2006

Per Sandberg
leder

Jan Sahl
ordfører

Vedlegg**Brev fra Samferdselsdepartementet v/statsråden til transport- og kommunikasjonskomiteen, datert 22. mai 2006****Dokument nr. 8:68 (2005-2006) Forslag fra repr. Bård Hoksrud og Øyvind Halleraker om dispensasjon fra yrkestransportloven for personer over 70 år.**

Jeg viser til brev av 26. april 2006 fra Transport- og kommunikasjonskomiteen i Stortinget med forespørsel om Samferdselsdepartementets vurdering av forslag, Dokument 8:68 (2005-2006) Forslag fra repr. Bård Hoksrud og Øyvind Halleraker om dispensasjon fra yrkestransportloven for personer over 70 år. Det blir forslått å forsere arbeidet med å endre loven for personer over 70 år, samt foreslått en dispensasjonsordning frem til en slik lovendring blir foretatt.

Yrkestransportloven § 37 a) tredje ledd setter den øvre aldersgrensen for kjøreseddel til 70 år. Grensen på 70 år er satt av helsemessige årsaker og i samråd med helsemyndighetene. Aldersgrensen har vært uendret siden 1979. Denne grensen samsvarer med den alminnelige pensjonsalderen den gang, og man anså derfor at det var få som ville ha behov for kjøreseddel etter fylte 70 år.

Det er med dagens lov ikke adgang til å gi en ettårig forlengelse av kjøreseddelen for personer over 70 år med helseattest slik punkt I i forslaget går ut på. Det må en lovendring til for at en slik dispensasjonsadgang skal kunne gis. Siden begge forslagene vil kreve lovendring, vil vurderingene av dem gjøres under ett nedfor.

En øvre aldersgrense for kjøreseddel er dels begrunnet med generelle trafiksikkerhetshensyn og dels med det ansvaret en yrkessjåfør har for sine passasjerer. Det er et faktum at eldre har forholdsvis høy risiko for akutte sykdomstilfeller, og har lengre reaksjonstid og svekket syn sammenliknet med yngre. Det er alderen i seg selv som utgjør en trussel mot vedkommendes helsetilstand, selv om personen ellers er i fin form og har god førlighet. Flere land, blant andre Finland, Irland, Italia og Portugal, har streng regulering av yrkessjåførers yrkesadgang.

Når det gjelder den ervervsmessige persontransporten, må hensynene til passasjerene veie tungt. Passasjerene har ofte ikke har anledning til å velge hvem som skal transportere dem og det forventes at myndighetene har gjort avveininger som sikrer passasjerenes sikkerhet innenfor offentlig transport. Det stiller seg annerledes når det gjelder privat personbiltransport, hvor pas-

sjasjerer som oftest kjenner bilføreren og kan vurdere situasjonen og eventuelt avstå fra å følge med en eldre bilfører.

Eldre bilførere kan utgjøre en generell trafiksikkerhetsrisiko for øvrige trafikanter. Hensynet til den private mobilitet veier likevel tungt når det gjelder privat personbiltransport, og Norge har derfor en "aldersgrense på 100 år" for førerkort klasse B. En aldersgrense for førerkort klasse B ville ramme mange personer og være meget inngripende, i motsetning til aldersgrensen for yrkessjåfører som i hovedsak vil ha avvirket sin karriere før fylte 70 år.

Vegdirektoratet har på oppdrag fra Samferdselsdepartementet tidligere i år vurdert en del spørsmål knyttet til dagens kjøreseddelordning og alderskrav. Vegdirektoratets anbefalinger kan oppsummeres som følger:

- Dagens kjøreseddelordning bør bestå, og det bør være en øvre aldersgrense for å inneha kjøreseddel.
- Det kan være grunnlag for å gi individuelle dispensasjoner fra den øvre aldersgrensen på bakgrunn av en vurdering av vedkommendes helsetilstand.
- Den øvre aldersgrensen kan justeres oppover dersom helsemyndighetene finner at bedringen i helsenivået blant de eldre tilsier en tilsvarende heving av aldersgrensen for kjøreseddel.
- Hvis den øvre aldersgrensen blir hevet eller fjernet, må helsekravene vurderes hyppig, og minst hvert år.
- Helsekravene bør i alle tilfeller vurderes av leger som er uavhengige av den som skal vurderes.

Jeg vil ikke kommentere de konkrete forhold som forslagsstillerne tar opp. Det at departementet allerede har satt i gang oppdrag på dette området innebærer at vi mener at det bør foretas en vurdering av enkelte deler av ordningen, også den øvre aldersgrensen for kjøreseddel på 70 år, og jeg har i den forbindelse merket meg forslagsstillerens kommentarer. Vi vil i et samarbeid med helsemyndighetene, blant annet få vurdert om det har vært en bedring i helsenivået blant de eldre og om det kan finnes grunnlag for en regelendring.

Deretter og så snart som mulig, vil jeg komme tilbake til Stortinget om saken med eventuelle forslag til endringer.

